

gewoon betrokken dichtbij

met de voeten stevig in
de Groninger klei

Verkiezingsprogramma 2022 - 2026

Kernwaarden

De 7 lokale kernwaarden van GemeenteBelangen Het Hogeland

1. Wij zijn een onafhankelijke lokale partij die opkomt voor alle kernen in de gemeente Het Hogeland, groot of klein ze verdienen kansen en mogelijkheden;
2. Wij zijn een open en betrouwbare partij, we kiezen een positieve insteek en bedrijven op die manier politiek om resultaten te boeken voor onze inwoners en het bedrijfsleven;
3. Wij zoeken de inwoners actief op. Voor ons is dit vanzelfsprekend, omdat de inwoners hun omgeving goed kennen en daardoor weten wat de beste oplossing voor de gemeente is;
4. Wij gaan het liefst uit van de kracht van de inwoners en dorpen, maar komen op voor hen die een steuntje in de rug nodig hebben, we kiezen voor een samenleving waarin iedereen volop kan meedoen;
5. Wij kiezen binnen onze grote gemeente voor de menselijke maat, herkenbaarheid, kleinschaligheid en bereikbaarheid van voorzieningen. Juist in een grote gemeente is de noodzaak groot om klein te organiseren;
6. Wij handelen praktisch, we leggen niet op wat moet gebeuren maar kijken naar wat goed is voor Het Hogeland;
7. Wij hebben een prachtig gebied maar wonen niet in een stiltezone, wij zien volop kansen voor Het Hogeland!

Inhoudsopgave

Inleiding	5.
1. Het Hogeland Groeit	6.
2. Prachtdorpen	7.
Dorpen en ondernemersfonds door ontwikkelen	7.
3. De Omgevingswet verandert de gemeente	8.
4. Eemshaven als katalysator van Het Hogeland (Eemshaven Breed)	9.
GR Groningen Seaports	10.
5. Energiedemocratie in plaats van Energietransitie	11.
Windmolens en zonnepanelen.	11.
Versnelling gas-loze economie	12.
6. Lauwersmeergebied	13.
7. Het Hogeland is een culturele parel die extra glans kan gebruiken	14.
Grunneger Toal	14.
Ontmoeten in de bieb	14.
Kunst en cultuurcentrum	15.
Erfgoed	15.
Toerisme	16.
8. Sociaal domein	17.
Werkleerbedrijf	18.
Sport	18.
Dorpshuizen	18.
NPG / projectenkalender	19.
9. Fysiek en ruimtelijk domein	20.
Verkeer	20.
Onderdendam	20.
Groenvoorziening	21.
Economie	21.
10. Financiën	22.
Stabiel boekhouderschap en eigen kracht	22.
Herijking gemeentefonds	22.

11. Hoe werkt de gemeente zelf: Bedrijfsvoering:

23.

- Contact met de gemeente verdient blijvende aandacht
- Communicatie van de gemeente kan verbeterd worden
- Hoe verduurzamen we gemeentelijke panden?
- Afvalinzameling
- Benchmark
- Jongeren en politiek

23.
23.
23.
24.
24.
24.

Inleiding

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van GemeenteBelangen Het Hogeland 2022/2026

De afgelopen drie jaar is gebouwd aan de gemeente Het Hogeland. Met vallen en opstaan, en met de ambitie om van dit mooie gebied een aantrekkelijk, aanlokkelijk en uitnodigend gebied te maken voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

GemeenteBelangen is van mening dat we onze gemeente nog verder kunnen ontwikkelen voor onze inwoners. Wij willen het voortouw blijven nemen en voortbouwen op de ambitie en het lef van de afgelopen jaren en werken aan een gemeente waar het goed wonen, werken en leven is.

Wij bieden u een ambitieus programma aan met ontwikkelingen waar wij de komende jaren aan willen werken. GemeenteBelangen heeft breed draagvlak in onze hele gemeente. De afgelopen jaren hebben wij -ondanks Corona- veel informatie ontvangen uit alle windstreken van onze gemeente. Inwoners hebben hun zorgen, wensen en waardering voor wat goed ging met ons gedeeld. Samen met de kennis van onze volksvertegenwoordigers, die met hun voeten in de klei staan, is dit de basis voor het programma 2022/2026.

GemeenteBelangen wil dat politieke partijen duidelijk zijn richting inwoners met voldoende informatie over het onderwerp. Pas iets beloven als je het ook waar kunt maken en waarmaken wat je belooft en dit ook benoemen. En dit bij voorkeur zoveel mogelijk samen mét u. GemeenteBelangen hecht erg aan het ophalen van kennis en informatie bij de inwoners van Het Hogeland. De afgelopen periode is hard gewerkt om onze speerpunten 2019-2022 waar te maken. Een flink aantal zaken zoals het dorpenfonds, het ondernemersfonds en een financieel stabiele gemeente hebben we weten te realiseren in een moeilijke tijd. Winkeltijden zijn losgelaten, glasvezelinternet wordt gerealiseerd, kunst en cultuur krijgt een stevige impuls in Het Hogeland en ieder kind heeft een schoolbiëb. Daarnaast zijn we trots op de ontwikkelingen in de Eemshaven en op het bij de tijd brengen van de vier centrumdorpen. En nu de volgende stap: het aanpakken en opknappen van de woondorpen! GemeenteBelangen staat te trappelen om samen met de inwoners – betrouwbaar en duidelijk – verder te werken aan onze mooie uitdagende gemeente.

GemeenteBelangen doet dit zonder landelijke partijpolitieke binding en beïnvloeding en is onafhankelijk. Wij bepalen, samen met u, de koers voor deze mooie gemeente. Dit zien wij als een groot goed. Wij presenteren u graag de koers voor de volgende vier jaar van Het Hogeland. Wij willen daarbij werken met partners die net als wij met ambitie en lef keuzes durven maken en daar voor willen staan.

GemeenteBelangen is van mening dat, na drie jaar van noodzakelijke opbouw, de gemeente zichtbaarder en meer dichtbij voor inwoners kan en moet zijn. Het moet gemakkelijker zijn om elkaar, bestuur en inwoners, te ontmoeten. Wij willen daar graag als GemeenteBelangen aan werken. Dat doen wij voor inwoners en ook met inwoners. Samen voor Het Hogeland!

Eltjo Dijkhuis

Lijsttrekker GemeenteBelangen Het Hogeland

1. Het Hogeland Groeit

Het Hogeland is een aantrekkelijke woongemeente. We mogen veel ambitieuzer zijn in onze woningbouwplannen. De groei van de Eemshaven moeten we benutten om onze woondorpen in de noordelijke rand van onze gemeente te versterken. De groei van de Stad Groningen moeten we optimaal benutten om Bedum en Winsum een groeispuur te geven.

Initiatiefnemers verdienen ruimte om in alle kernen ontwikkelingen mogelijk te maken, de gemeente begeleidt hierbij en stelt kaders. De gemeente moet met extra energie en elán inspelen op de enorme regionale vraag naar woningen. Een huis met een tuin is aantrekkelijk. Starterswoningen en gezinswoningen zijn dringend gewenst om de vastzittende woningmarkt vlot te trekken. Wij zien een goede en afgewogen mix van vrijstaande woningen, sociale huur, rijtjeswoningen, jongerenhuisvesting gecombineerd met excellent wonen (borgwoningen) voor ons. **Elke kern verdient woningbouw** passend bij de schaal van het dorp en passend bij de grote regionale vraag. Met inbreiding kunnen we in veel kernen snel woningen bouwen, maar uitleglocaties zijn overal mogelijk. Experimenteren mag, maar groeien is de trend en de ambitie waarbij vooral gekeken moet worden of een woning past in het gebied. Hierbij zou in de toekomst gewerkt kunnen worden met een Hogelandster Stijlboek waarin aansprekende voorbeeldarchitectuur de basis zou kunnen zijn van diverse nieuwbouwplannen.

We willen onderzoeken of de invoering van erfpacht kan helpen om wijken goed gemengd te krijgen. We willen een extra impuls om knarrenhofjes als woonconcept tot uitvoer te brengen. Dit bevordert de doorstroming op de woningmarkt. Experimenten met nieuwe woonvormen ondersteunen wij.

In Uithuizen/Uithuizermeeden en Winsum en Bedum zijn al versnellingsplannen voor grootschalige woningbouw in ontwikkeling. Onze gemeente mag de komende jaren binnen de contouren van de oude gemeente Winsum en Bedum alleen al **800** woningen bouwen. Daar mogen we best creatief mee omgaan. We willen onderzoeken of een grootschalige nieuwe woon-ontwikkeling in onze gemeente **los van de bestaande kernen** mogelijk is. GemeenteBelangen zou het fantastisch vinden als wij een **nieuw dorp** kunnen bouwen binnen 10 minuten bereik van de Stad Groningen. Daarnaast zien wij nog steeds kansen om dicht bij Zernike en studentencampus in Het Hogeland te vestigen. Ook willen wij onderzoeken of de werknemers van de Eemshaven in de nabijheid van deze haven gehuisvest kunnen worden.

De gemeente moet op basis van ruimtelijke kwaliteit doelen gaan stellen welke groei ze wil bereiken. Verdubbeling van de huidige prognoses van woningbouw ziet GemeenteBelangen als een voorzichtig begin. Wij willen ook nadrukkelijk in gesprek met de woningbouwcoöperaties zodat ook zij onze noodzaak tot versnelling voelen en delen.

De gemeente kan ingrijpen in de verhuurmarkt van **bestaande** commerciële panden. Het is mogelijk bestaande woningen onder een opkoopregeling te brengen zodat ze de eerste vier jaar na verkoop niet verhuurd mogen worden. Gezien de sterke groei van de Eemshaven en eerdere ervaringen hiermee denkt GemeenteBelangen dat Het Hogeland een dergelijke regeling moet overwegen.

2. Prachtdorpen

De afgelopen jaren is veel aandacht uitgegaan naar vier grote regionale kernen. Nu is het tijd om de woondorpen aan te pakken en op te knappen richting de toekomst.

GemeenteBelangen wil dat de gemeente werk gaat maken van het opknappen van de woondorpen. Dit gaat hand in hand met woningbouw waardoor deze dorpen economisch-maatschappelijk een sprong voorwaarts maken, met respect voor de geschiedenis en met een vernieuwend karakter. Daarvoor moet een programma **'prachtdorpen'** ingericht worden naast de al bestaande centrumplannen. In dit programma kunnen deze dorpen als eerste toekomstbestendig worden ingericht en ontsloten. In een aantal dorpen zal dit aansluiten op de versterking en het gasloos maken van woningen. Samenwerking met het dorp is een duidelijke voorwaarde. Succesvolle voorbeelden van vastgoedverbetering, verhuizing en transformatie van winkelpand naar woningen zijn de projecten Dynamiek aan het Lint en de Centrumplannen. Deze kunnen als inspiratie dienen voor mogelijke subsidieverstrekking waarbij gewenste ontwikkelingen en functies samen worden gebracht op nieuwe plekken. Laat Het Hogeland hierin koploper worden, dit verdienen onze dorpen.

GemeenteBelangen wil dat de gemeente snel start met een pilot 'prachtdorp' om dit hierna breed uit te rollen. Externe fondsen kunnen hierbij ook benut worden voor planvorming (Flexpool provincie Groningen / NPG gelden)

Dorpen en ondernemersfonds door ontwikkelen

GemeenteBelangen is de bedenker van deze twee fondsen. Wij zijn trots op de totstandkoming ervan en menen dat dit duurzaam bijdraagt aan de ontwikkeling van het ondernemersklimaat en het leefklimaat in onze dorpen. We zijn erg blij met dit resultaat en zijn vooral benieuwd hoe inwoners het dorpenfonds ervaren en waar zij verbeterpunten zien. Wij willen jaarlijks zien wat er met de middelen gebeurt. Voorlichting over de uitgevoerde plannen in de dorpen helpt hierbij.

De komende collegeperiode moeten de fondsen gecontinueerd blijven. Geen extra bezuinigingen op deze fondsen! We willen de fondsen structureel in de begroting onder brengen.

3. De Omgevingswet verandert de gemeente

In 2022 wordt de nieuwe omgevingswet ingevoerd. De wet is bedoeld om inwoners beter te betrekken bij de ontwikkelingen in de openbare ruimte en omgeving. Voordat een plan concreet wordt ingediend zal de indiener draagvlak moeten aantonen onder omwonenden. Dit klinkt gemakkelijker dan het is. Deze nieuwe omgevingswet maakt dat gemeenten heel anders moeten gaan werken. De tijd van veel verschillende beleidsplannen en afdelingen die los van elkaar een plan behandelen is hiermee gelukkig voorbij.

We merken wel dat deze wet en de voorgestelde wijze van werken voor inwoners is bedacht en niet mét inwoners. In de praktijk moet blijken of de systeemwereld van deze wet aansluit bij de praktijk. Daarom wil GemeenteBelangen dat de gemeente start met een bewustwordingscampagne voor inwoners.

Daarom stellen wij voor om een **adviesraad omgevingswet** in te stellen waar inwoners actief kunnen meekijken bij de manier waarop de gemeente de omgevingswet invoert.

GemeenteBelangen wil dat de gemeente Het Hogeland zich, ongeacht wanneer de nieuwe omgevingswet van kracht wordt, de komende periode, naast de basistaken, gaat richten op een aantal programma's te weten:

- Energiedemocratie
- Eemshaven Breed
- Leefbare opgeknapte woondorpen: "prachtdorpen"
- Woningbouwontwikkeling; Het Hogeland Groeit
- Cultuurversterking
- Lauwersmeergebied

Deze thema's en onze basistaken zijn dan ook met name uitgewerkt in dit verkiezingsprogramma.

Bijkomend voordeel van de omgevingswet is dat de gemeente ruimtelijk aan zet is voor alle ontwikkelingen die ze zelf in de omgevingsvisie en de omgevingsplannen beschrijft. De provincie heeft alleen een rol als de gemeente voor zichzelf geen rol ziet. De provincie kan in vertrouwen een stapje terug doen in haar bemoeienis bij de ruimtelijke en economische inrichting van onze gemeente. Dit gaan we actief uitdragen omdat de Gemeente Het Hogeland zelfbewust genoeg is om grote ontwikkelingen zelf te initiëren. Samenwerking op basis van gelijkwaardigheid tussen gemeente, provincie, waterschap en maatschappelijke stakeholders is essentieel hierbij. Het programmatische werken helpt hierbij.

4. Eemshaven als katalysator van Het Hogeland (Eemshaven Breed)

De Eemshaven is een haven van nationaal en internationaal belang. De haven floreert en groeit en biedt veel werkgelegenheid. GemeenteBelangen wil dat Het Hogeland zelfbewust werkt aan de toekomst van deze haven.

De haven is opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en gaat in de toekomstige energievoorziening een grote rol spelen. De gemeente Het Hogeland moet ruimte geven aan de uitbreiding van deze haven. Wij willen dat de gemeente dit doet vanuit een breed perspectief en daarbij de vraag stelt; wat vraagt de Eemshaven van ons, en wat kan onze gemeente de Eemshaven bieden.

De gebiedsontwikkeling Eemshaven die nu, met gestelde randvoorwaarden is ingezet moet onverkort worden doorgevoerd. Een **compensatie/garantieregeling** voor de omliggende dorpen (Oudeschip, Koningsoord, Polen, Heuvelderij) is essentieel. Het open planproces moet alle ruimte krijgen zodat de omgeving zelf de toekomst van dit gebied kan vormgeven. GemeenteBelangen heeft meegegeven dat er een Landbouweffectrapportage moet worden opgesteld.

Het Hogeland moet de waterstofeconomie omarmen en hierin koploper worden. Wij beseffen ons dat ruimtelijke consequenties hiervan groot kunnen zijn. Het is daarom gewenst om breed te kijken naar alle ontwikkelingen die spelen rond de Eemshaven. Hiervoor is het noodzakelijk dat onze gemeente een goede positie krijgt aan de overlegtafels die ertoe doen. En dat de gemeente op een volwaardige wijze deel kan nemen aan deze overleggen.

In dit kader moet de gemeente zich, bij de aanlanding van wind op zee naar Eemshaven (VANOZ/VAWOZ), inspannen om overlast voor landeigenaren zo minimaal mogelijk te maken. GemeenteBelangen heeft steeds gepleit voor een corridor onder de wadden en land om de kansen voor de Eemshaven zo gunstig mogelijk te laten zijn in de ruimtelijke trajecten die nu lopen. Ook verminderen we daarmee overlast op land.

Door de grootschalige aanlanding van windstroom in de Eemshaven ontstaan kansen in andere projecten. Als er een koppeling gemaakt kan worden met Noord-Gastransport ontstaat er een nieuwe horizon om de infrastructuur rond NGT aan te pakken. Verwijdering van het **gascondensaatoverlaadstation in Roodeschool** is al jaren onze innige wens. Als miljardeninvesteringen aanstaande zijn moet er toch een mogelijkheid zijn om het NGT station te sluiten.

Ook zien wij kansen voor een Eemshaven Energie Centrum. Binnen de ontwikkeling van de Oostpolder zouden mogelijkheden aanwezig moeten zijn om samen met scholen, bedrijven en inwoners het verhaal van de havenontwikkeling, de landbouw, gaswinning, waterstof en windenergie te vertellen. Laten we inspireren met- en trots zijn op deze ontwikkelingen!

GR Groningen Seaports

GemeenteBelangen ziet dat de beheersstructuur (governance) van de GR (Gemeenschappelijke Regeling) Groningen Seaports niet meer van deze tijd is. Deze moet aangepast worden. De (lokale) overheid moet ten allen tijden grip houden op de ontwikkelingen bij Groningen Seaports en is daartoe vanuit de rol van aandeelhouder het best in staat. Geen grondverkoop meer in de Eemshaven, alleen nog grond uitgeven in erfpacht!

5. Energiedemocratie in plaats van Energietransitie

Energie-democratie, en niet energietransitie is voor GemeenteBelangen het uitgangspunt. De Brusselse klimaatdoelen hebben niet alleen een groot “hoog-over” karakter, als we niet uitkijken worden ze ook hoog-over uitgevoerd zonder dat inwoners er zeggenschap of voordeel bij hebben. We willen voorkomen dat commerciële marktpartijen direct of indirect de energie-touwtjes in handen krijgen.

De ontwikkeling van de waterstof-economie als vervanger van de gas-gedreven energiemarkt maakt het extra noodzakelijk dat overheden in Noord-Nederland zich maximaal inspanssen om de baten van deze waterstofwinning ten goede te laten komen aan de inwoners van gemeente en provincie. We kunnen het niet weer laten gebeuren dat de opbrengsten het gebied verlaten en het gebied met de overlast blijft zitten. Het gasdossier heeft ons geleerd hoe het niet moet! De overheid moet hierin, ten behoeve van het algemeen belang, een sturende rol pakken.

De afspraken rond huidige gebiedsfondsden moeten blijven bestaan. GemeenteBelangen stelt voor om samen met de provincie op te trekken om nieuwe gebiedsfondsden een ander karakter te geven. De gemeente neemt het voortouw hierin. Nu ontvangen de gebiedsfondsden een magere €1050,- per megawatt (MW). Dit staat niet in verhouding tot de overlast die inwoners ervaren. Wij willen dat energiereuzen meer gaan betalen aan de gemeenschap voor de overlast die ze veroorzaken.

Wij willen dat deze compensatiegelden ingezet worden in een **gemeentelijk beheerd fonds voor de herontwikkeling van onze dorpen** (de prachtdorpen) waarbij de openbare ruimte wordt opgeknapt en huizen energiezuiniger gemaakt worden.

Windmolens en zonnepanelen

GemeenteBelangen is klip en klaar; zonnepanelen liefst op daken en nieuwe grote windmolenparken moeten op zee. Met de windparken die nu in ontwikkeling zijn levert Het Hogeland bijna de helft van alle windenergie in onze provincie. Dit is meer dan genoeg, al mogen bestaande molens van ons ge-re-powered worden. Energiecoöperaties werken aan zon op dak, dit steunen we. Kleinschalige zonneparken bij dorpjes worden nu volgens het principe schaal bij schaal toegestaan. We denken dat dit principe anders moet worden ingevuld waarbij een maximumomvang wordt ingesteld. Het beleid kleinschalige zonne-energie moet derhalve aangepast worden.

GemeenteBelangen acht het niet wenselijk om goede landbouwgrond op te offeren voor grootschalige zonneweides. Te gemakkelijk wordt naar de omgeving van de Eemshaven gekeken. De teelten rond de Eemshaven en de noordelijke klei-schil zijn zo hoogwaardig van karakter dat ze enkel een andere bestemming kunnen krijgen als er (inter)nationale belangen in het spel zijn. Dit is met zonne-energie niet het geval.

Wij willen het landschap vrijhouden van grote zonneparken!

Versnelling gas-loze economie

Het is een illusie om te veronderstellen dat massa gemaakt kan worden door particulieren van het gas af te halen; grote vaart kan gemaakt worden in de industrie en bij grootschalige bedrijvigheid.

In de provincie Groningen is afgesproken dat iedere gemeente gelijkwaardig is bij de ontwikkeling van een regionale energiestrategie (RES). Maar de inzet in de RES-regio kan democratischer. Inwoners zijn onvoldoende meegenomen in het proces van de RES. Betrek inwoners bij de veranderingen in hun omgeving en wees realistisch. De samenwerking in de RES op basis van gelijkwaardigheid is een ingewikkelde situatie. Er zal met de andere spelers zoals Eemsdelta en de stad Groningen onderhandeld moeten worden.

Kortom: Het Hogeland is **geen afvoerput** van ambities die landelijk worden bedacht en geen enkele provincie of gemeente in zijn achtertuin wil hebben. GemeenteBelangen wil dat de gemeente meer positie pakt door te sturen op energiedemocratie waardoor allé inwoners direct profiteren van de vestiging van grootschalige opwek van wind of waterstof in onze gemeente.

Wij vinden dat Het Hogeland duidelijk haar ambities en grenzen moet aangeven en niet het braafste jongetje van de klas moet zijn.

6. Lauwersmeergebied

GemeenteBelangen wil dat er een structureel programma Lauwersmeergebied door de gemeente wordt ontwikkeld. Recreatief liggen hier kansen in combinatie met natuurbeleving en de vestiging van het Wereld Erfgoed Centrum (WEC). Een **tweede versie van Proloog** moet kansen bieden om dit gebied beter haar kracht te laten tonen. Innovatie, experimenten en ambitie zijn hierbij voor GemeenteBelangen de steekwoorden met respect voor de status van Dark Sky en het natuurgebied.

De gemeente Het Hogeland wordt geconfronteerd met toenemende parkeerdruk voor het eiland Schiermonnikoog. Een goede buur is weliswaar beter dan een verre vriend.... Maar het noaberschap zou meer inhoud kunnen krijgen als er vanuit Schiermonnikoog meegewerkt wordt aan de ambities van Het Hogeland rondom parkeren op Lauwersoog en in het Lauwersmeergebied.

De Haven van Lauwersoog maakt een duurzame ontwikkeling door. De afgelopen jaren is door samenwerking al veel tot stand gebracht. Wij willen verkennen hoe we deze haven verder kunnen door-ontwikkelen. Met het markeren van deze haven kunnen we dit gebied beter bekend maken. Het WEC kan hier de toon zetten als ze goed met haar burens in overleg treedt en blijft!

7. Het Hogeland is een culturele parel die extra glans kan gebruiken

Cultuur, erfgoed en toerisme zijn de smaakmakers van onze gemeente. Deze sector is een belangrijke economische speler. GemeenteBelangen is trots op de veelheid aan initiatieven en de energie die in deze sector aanwezig is. GemeenteBelangen wil dat de gemeente samen met onze inwoners aanjager is van het culturele klimaat. Dit doen we vooral door goede ontwikkelingen een duwtje in de rug te geven en door subsidies te verlenen.

GemeenteBelangen onderschrijft de koers die met de cultuurvisie is ingezet; overal cultuur, vernieuwing en samenwerking. Die koers mag aangescherpt worden. Het is fijn dat musea in onze gemeente de samenwerkingshandschoen nu ook oppakken. Als de grote musea goed samenwerken en innoveren kan ons gebied optimaal voor het voetlicht worden gebracht. De musea laten zich steeds beter zien en worden steeds beter gevonden. Wij zien een vergaande samenwerking tussen de musea als ideaalbeeld en voorwaarde voor gemeentelijke cofinanciering.

Wat ons betreft verdient het Visserijmuseum in Zoutkamp een kans om door te groeien naar een groter en beter ondersteund museum. Dit museum moeten we hierbij helpen.

Grunneger Toal

De komende jaren kan de gemeente profiteren van de inzet van extra cultuurmedewerkers op de scholen. GemeenteBelangen zou graag zien dat voor de hoogste klassen van het basisonderwijs een Groninger Culturele dag ingesteld wordt. Waar mogelijk in samenwerking met onze musea, het Hogeland College en andere betrokken partijen. Elk jaar een Groninger rap of een voorleesdag, het zijn slechts enkele voorbeelden die we mogelijk willen maken. Onze Groninger Taal en Cultuur verdient blijvende aandacht!

Ontmoeten in de bieb

GemeenteBelangen ziet de doorontwikkeling van de bibliotheek tot maatschappelijke ontmoetingsruimte als een ideale kans om gemeente en inwoners dicht bij elkaar te brengen. Taalhuizen verdienen blijvende ondersteuning. **Het informatiepunt digitale overheid moet in elke bibliotheek aanwezig zijn.** Het Hogeland gaat in onze visie meer maatschappelijke dienstverlening van Biblionet afnemen zodat er meer maatschappelijke activiteiten in bibliotheken ontwikkeld worden. Wij zien een verdere integratie van mensenwerk en Biblionet en het cultuuronderwijs als kans om gezamenlijk met de gemeente en andere maatschappelijke partners één plek te bieden voor ontwikkelen, ontdekken, ontmoeten, ontzorgen en op te vangen. Ook willen wij de bibliotheken beschouwen als een voorliggende voorziening van het sociaal domein. Schoolbibliotheken moeten behouden blijven en kunnen wat GemeenteBelangen betreft ook doorontwikkeld worden tot brede maatschappelijke ontmoetingsplek.

Dorpen verdienen een centrale ontmoetingsplek. Veel grote dorpen beschikken niet over een dorpshuis, de bibliotheken kunnen in de centrumplannen van de grote dorpen deze rol krijgen.

Kunst en cultuurcentrum

GemeenteBelangen is enthousiast over de doorontwikkeling van het Kunst en Cultuurcentrum. Met gesloten beurs is deze fusie tot stand gekomen. We mogen trots zijn dat in onze gemeente zo'n breed culturaanbod bestaat. Het centrum mag zichtbaarder aanwezig zijn in onze dorpen en kan van betekenis zijn voor de ondersteuning van muziekverenigingen in onze gemeente. We willen kijken naar passende huisvesting liefst in de nabijheid van bestaande ontmoetingspunten. Cultuuronderwijs is goed voor de ontwikkeling van jongeren. Daarom zien wij cultuur als een voorliggende voorziening voor het sociaal domein. GemeenteBelangen wil hier dan ook op investeren.

Erfgoed

Het Hogeland herbergt waardevolle landschappen, honderden rijksmonumenten en heeft niet alleen boven de grond maar ook qua archeologie een schatkamer in huis. De zorg voor erfgoed en het landschap moet in overgrote mate gerealiseerd worden op lokaal niveau. De gemeente Het Hogeland heeft een begin gemaakt met erfgoedbeleid. De basis is op orde. Het Hogeland is, veel beter dan haar voorgangers, in staat om de waarde van erfgoed boven en onder de grond mee te laten wegen bij diverse ontwikkelingen. Het materiële erfgoed wordt zichtbaar gemaakt en ontsloten. Hiermee wordt het voor inwoners gemakkelijker om te zien welke status panden hebben. GemeenteBelangen is warm voorstander om dit verder door te ontwikkelen maar constateert ook dat de verplichte aanwijzing van karakteristieke gebouwen in de praktijk niet betekent dat erfgoed onaantastbaar is. Erfgoed moet levend blijven. Met respect voor het verleden en het betrokken erfgoed kunnen we er waar mogelijk een eigentijdse invulling en plaats aan geven.

Daarnaast moet er aandacht zijn voor karakteristieke landschappen zodat onontkoombare processen die een verarming inhouden worden voorkomen. Denk hierbij aan de ontwikkelingen in het Reitdiepdal.

Naast het materiele erfgoed willen wij ook aandacht vragen voor het immateriële erfgoed. Dit is nog een onontgonnen gebied in Hogeland.

Om het belang van ons erfgoed te waarborgen zouden wij graag een **commissie ruimtelijke kwaliteit** willen instellen met daarin ter zake kundige specialisten. Deze commissie zou in ieder geval een adviserende taak moeten krijgen over de aanvragen van een omgevingsvergunning voor een Rijksmonument.

We zien gelukkig dat veel eigenaren van karakteristiek en monumentale panden hun pand met liefde onderhouden. GemeenteBelangen wil dat de gemeente zich samen met de provincie blijvend inzet om de subsidieregeling voor karakteristieke panden ook de komende jaren beschikbaar te houden en inwoners zo een steuntje in de rug te geven.

Bij een aantal agrarische panden knelt het tussen het behoud van monumentale woonhuizen en schuren en de ontwikkeling naar een duurzaam en toekomstbestendig agrarisch bedrijf. Veel huis-wierden zijn archeologisch belangrijk. Een agrariër kan klem komen te zitten op zijn erf en in zijn monumentale huis. GemeenteBelangen wil hierbij oplossingen bieden. De schaalvergroting in de landbouw kan aangegrepen worden om in het buitengebied nieuwe grootschalige vestiging van agrarische panden toe te staan op percelen zonder hoge

archeologische waarde. De vrijkomende panden en erven zouden dan herontwikkeld kunnen worden tot wooncomplexen of een andere passende status krijgen. Hoewel we beseffen dat veel boeren gehecht zijn aan hun stee is GemeenteBelangen van mening dat de provincie de mogelijkheid van **nieuwe bouwvlakken** mogelijk moet maken. GemeenteBelangen wil dat de gemeente zich hier bij de provincie hard voor gaat maken.

Toerisme

GemeenteBelangen is trots op onze mooie gemeente die zo rijk is aan mooie dorpen, cultureel en (im)materieel erfgoed, mooie musea, middeleeuwse kerken en uitgestrekte fietspaden. Met een ligging aan werelderfgoed Waddenzee, de vele leuke restaurantjes, hotels en B&B's is het Hogeland toeristisch zeer aantrekkelijk. We hoeven de looper alleen maar uit te rollen! Winsum is het mooiste dorp, maar Het Hogeland is wat ons betreft een van de mooiste gemeenten van Nederland.

Samen met erfgoedpartners, musea en ondernemers in deze sector moet Het Hogeland de kansen pakken die er liggen om als 'stepping stone' vanuit Groningen toeristisch door te ontwikkelen.

Het marengedebied en de kuststrook van het Hogeland laten zien dat het gemeentelijk motto 'EX UNDIS' (uit de golven) niet toevallig gekozen is. GemeenteBelangen wil dat de ontwikkeling van Noordpolderzijl en haar haventje voortvarend wordt opgepakt. Terwijl in onze provincie alle bruggen kapot gevaren worden wil GemeenteBelangen pleiten voor de waterrecreatie in onze gemeente en de aanpak van de vaarroutes. Veel oude maren zijn door obstakels niet meer goed toegankelijk. GemeenteBelangen zou graag zien dat hier aandacht voor komt. Met de 380KV gelden, het NPG en het reguliere onderhoud liggen hier kansen.

GemeenteBelangen zou graag meer samenhang willen zien in het toeristisch veld en hiertoe ook een opdracht willen formuleren voor onze toeristische organisatie. Wanneer onze financiële positie het toestaat moeten we hierin durven investeren. GemeenteBelangen zou verder graag meer samenhang tussen cultuur, recreatie en toerisme en economie willen zien. Het is niet meer van deze tijd om toerisme apart te benaderen..

Als we alle ambities die hierboven zijn genoemd omzetten in acties maken we onze gemeente nog sterker. GemeenteBelangen wil onderzoeken of de toeristenbelasting efficiënter geïnd kan worden zodat de inkomsten hiervan ten goede kunnen komen aan versterking van het toerisme.

Als initiatiefnemer van de sportieve en toeristische **'Bult van Tjugchem'** (Usquert) verwachten wij dat deze ontwikkeling eindelijk actief door de gemeente wordt opgepakt. Dan zou deze hoogste kunstmatige wierde in onze gemeente een glorieuze toeristische en sportieve toekomst tegemoet kunnen gaan.

8. Sociaal domein

Met veel inwoners gaat het goed. Maar we weten dat er in Het Hogeland een relatief grote groep kwetsbare inwoners is. Zij zijn minder goed in staat zich maatschappelijk te redden, te ontplooiën en mee te draaien in een steeds ingewikkelder wordende samenleving. GemeenteBelangen wil niet accepteren dat er mensen zijn die niet mee kunnen doen in deze maatschappij. De gemeente moet zich inzetten om juist hen een goed sociaal vangnet te bieden. Naast inwoners die gebaat zijn bij verzorging en ondersteuning zijn er inwoners die geactiveerd en gestimuleerd moeten worden om mee te doen aan de samenleving. GemeenteBelangen staat voor een inclusieve samenleving waarin iedereen gelijke kansen en mogelijkheden krijgt. Wij willen dan ook werken aan een vitale samenleving.

GemeenteBelangen steunt de ingezette lijn om nuchter en solide beleid te voeren. Dit is voor ons het kompas om op te varen. De samenleving kan zelf ook veel aan, zelfredzaamheid en eigen kracht is belangrijk. Maar voor hen die niet goed mee kunnen komen bieden wij perspectief. We ondersteunen hen die hier moeite mee hebben zodat zij maatschappelijk mee gaan doen. We zetten in op algemene voorzieningen en de inzet van het voorliggend veld. Maatwerk moet hierbij mogelijk zijn.

GemeenteBelangen pleit al jaren voor een bredere kijk op het sociaal domein. Daarom zien wij sport en cultuur en bibliotheekwerk als voorliggende voorziening. Niet langer denken in een systeemwereld maar in de leefwereld van onze inwoners. GemeenteBelangen steunt van harte de nuchtere en solide richting die in het koersdocument sociaal domein is vastgesteld en wil snel starten met de uitvoering hiervan. In plaats van “zorgen voor” willen we “zorgen dat”. We zijn ervan overtuigd dat deze andere denkwijze een reële mogelijkheid is om de huidige problematiek van financiële tekorten en oplopende zorgvraag te doorbreken.

GemeenteBelangen zou graag zien dat we meer gebruik maken van externe kennis en de ervaringen die worden opgedaan met nieuwe, innoverende initiatieven zodat wij onze koers kunnen versterken. GemeenteBelangen zou graag zien dat dit beleid in samenspraak met de adviesraad sociaal domein verder wordt uitgewerkt. Betrek de inwoners optimaal bij het sociaal domein. Het gaat hen aan.

GemeenteBelangen heeft zich in de afgelopen periode regelmatig kritisch opgesteld over de oplopende kosten binnen het sociaal domein en de jeugdzorg. Het ging daarbij niet per se om de hoogte van de bedragen als wel om de wijze waarop het geld werd of zou moeten worden besteed. Was de besteding van het geld doelmatig en doeltreffend? Dit blijft voor ons een aandachtspunt.

Ruim de helft van onze gemeentelijke begroting gaat naar het sociaal domein. Deze budgetten bleken de afgelopen periode echter onvoldoende toereikend. Om de ontstane tekorten binnen het sociaal domein te dekken is, naast een incidentele tegemoetkoming vanuit het Rijk, onder andere geld onttrokken aan het budget voor het fysiek domein. Dat is in onze ogen geen goede ontwikkeling.

Werkleerbedrijf

De BMW gemeenten hebben de keus gemaakt om het SW bedrijf in te brengen in de gemeentelijke organisatie van Het Hogeland. Nu, ruim drie jaar later, is de businesscase voor het werkleerbedrijf nog in ontwikkeling. De verwachtingen die de basis vormden voor de gemaakte beleidskeus zijn inmiddels deels uitgekomen en deels niet waargemaakt en deels nog niet concreet. Wij vinden dat deze businesscase budgetneutraal moet zijn.

Marktpartijen geven aan zelfstandig medewerkers te kunnen opleiden in de huidige krappe arbeidsmarkt. Als de markt de nieuwe doelgroepen goed kan opvangen moet de gemeente daarop inspelen. De businesscase van Ability moet in dit licht worden gezien. We zijn enthousiast over Vakland Het Hogeland en hopen dat deze ontwikkeling de komende vier jaar tot volledige bloei kan komen. Wij stellen de voorwaarde dat Vakland financieel op zichzelf kan gaan staan.

Sport

Sporten is werken aan gezondheid. Zowel mentaal als fysiek. In de Gemeente Het Hogeland wordt nog onvoldoende gesport. GemeenteBelangen wil dat gemeente en sportverenigingen samen werken om inwoners te laten werken aan hun gezondheid. Het gesloten sportakkoord moet dan ook verder uitgewerkt worden. Goede toekomstbestendige accommodaties, zoals nu in samenwerking in Bedum wordt ontwikkeld, dragen hieraan bij.

GemeenteBelangen wil ook reëel zijn, er worden veel meer sporten beoefend dan decennia geleden. Er is een breed sportlandschap. Niettemin is de voetbalsector letterlijk een grote speler in onze gemeente. Samenwerking tussen verenigingen heeft in een aantal gevallen geleid tot het samengaan van voetbalclubs. Waar partijen samenwerken en naar vernieuwing streven kan de gemeente meehelpen en ondersteunen. Voor GemeenteBelangen is het belangrijk dat er kwalitatief goede sportvoorzieningen in onze gemeente zijn. Een breed sportaanbod en kwalitatief goede voorzieningen voor de sporters staan daarbij voorop. Samen werken, ontwikkelen en vernieuwen is voor GemeenteBelangen het sportadagium.

De Sportvisserij is zeer actief in Het Hogeland. De gemeente kan profiteren van kennis en kunde van de sportvissers bij beheer en onderhoud van waterpartijen. Viswateren moeten goed bereikbaar zijn. Voor de oudere inwoners, of hen die in verzorgingstehuizen wonen is dit ingewikkeld. Het zou mooi zijn als deze doelgroep de mogelijkheid krijgt om in de nabijheid van hun woning hun hobby te beoefenen in vijvers in dorpen.

Dorpshuizen

In 2020 is nieuw dorpshuizenbeleid in Het Hogeland vastgesteld. Er is een gelijk speelveld ontstaan voor de toekomst. Tegelijkertijd is er vanuit het verleden een aantal dorpen waar maatwerk noodzakelijk is. GemeenteBelangen ziet uitdagingen in diverse dorpen, met name vanuit de oude gemeente Eemsmond is er een erfenis nagelaten. Daarom willen we hier specifiek op enkele dorpen ingaan.

In **Kantens** zien wij mogelijkheden voor een brede nieuwe accommodatie waarin de dorpshuisfunctie, jeugdsoos, ijsbaanvereniging en wellicht ook voetbal en dienst- of zorgverleners actief kunnen zijn. Een onderzoek naar **een multi-functionele-accommodatie** (MFA) in dit dorp ondersteunen wij dan ook van harte. De dan vrijkomende locatie van het Schienvat zou ideaal zijn om ouderenhuisvesting te realiseren.

In **Usquert** zien wij dat de afspraken uit het verleden nog decennia knellen. Maatwerk is nodig. Ook moet gekeken worden naar de functie van de sportzaal en de kostprijs hiervan.

In **Zandeweer** zien we dat, als gevolg van de aardbevingsschade, gekozen is om een nieuw dorpshuis te bouwen. Hierdoor is er een forse stijging van de WOZ-waarde en zal veel meer OZB betaald moeten worden. GemeenteBelangen stelt voor om te onderzoeken of er een maximum gesteld kan worden aan de OZB van maatschappelijk vastgoed dat niet in gemeentelijk bezit is omdat we wel inzien dat het pittig is als dorpshuizen tienduizend euro of meer OZB moeten betalen.

NPG / projectenkalender

GemeenteBelangen is tevreden over de inzet van de eerste tranche van de middelen van het Nationaal Programma Groningen. Wij zijn van mening dat de tweede tranche besteed moet worden aan een aantal substantiële ontwikkelingen die we zonder het NPG echt niet kunnen realiseren.

De ervaring leert inmiddels dat Het Hogeland meer zou moeten investeren in het voorbereiden van projecten. Als we ambities definiëren en beschrijven kunnen we deze inzetten als subsidiestromen voorbijkomen. Tot nu werken we hierbij te veel reactief.

9. Fysiek en ruimtelijk domein

Verkeer

GemeenteBelangen ziet met tevredenheid dat de afgelopen jaren een goed begin is gemaakt met de aanleg van (snel)fietsroutes. Ook is de doorontwikkeling van het recreatieve fietsnetwerk opgepakt. Hierin kan onze gemeente verder excelleren. GemeenteBelangen wil dat er extra structurele middelen beschikbaar worden gesteld om een tienjarenprogramma fietspaden te kunnen financieren.

We moeten de ambitie durven uit te spreken om door keuzes in de kernen van onze dorpen het fiets en wandelverkeer voorrang te geven boven autoverkeer. Middeleeuwse dorpskernen zijn niet geschikt voor het drukke verkeer van vandaag. We moeten kijken naar vernieuwende oplossingen, want meer straatwerk of parkeerplekken zijn in deze oude dorpen niet realiseerbaar.

Bereikbaarheid moet ook meer gezien worden als benaderbaarheid. Tot in de haarvaten van de gemeente moet dit goed geregeld zijn. Er zijn in Het Hogeland veel speerpunten te benoemen, een **betere oost-west verbinding** in onze gemeente is onontbeerlijk. Het openbaar vervoer (OV) kan en moet optimaler. Lauwersoog kan beter ontsloten worden en er is een busverbinding Bedum/Winsum wv noodzakelijk.

De N46 (Eemshavenweg) en N33 moeten met het oog op de expansie van de Eemshaven en de verkeersveiligheid verdubbeld worden.

De mobiliteitsvisie is in ontwikkeling. Er moet uitvoeringskrediet beschikbaar komen van ongeveer 500K per jaar structureel om ambities voor mobiliteit in de breedte te kunnen verwezenlijken.

Onderdendam

GemeenteBelangen ziet dat de toenemende omvang van gemotoriseerd vervoer niet lang(er) meer samengaat met de schaal van dit dorp. Het grote probleem is dat er geen pasklare oplossing op korte termijn is om verkeer massaal uit dit dorp te weren. Het verkeersgedrag van passanten moet worden beïnvloed. Omleiden en afweren van verkeersstromen is noodzakelijk. GemeenteBelangen wil dat er een visie ontstaat hoe de gemeente de toekomst van Onderdendam ziet qua leefbaarheid, bereikbaarheid en toekomstbestendigheid. Dit moet perspectief geven.

De gemeente Het Hogeland mist een goede Oost-West verbinding. Hier moet een nieuw tracé voor worden ontwikkeld. We willen voor deze verbinding lobbyen bij de provincie. Voor de langere termijn is dit onze prioriteit. Als er middelen overblijven bij investeringen in het fysieke en ruimtelijke domein in Het Hogeland willen wij dat hiervoor opzijzetten zodat we cofinanciering hebben voor dit toekomstig project.

Groenvoorziening

Groenonderhoud is vakwerk. Zeker nu enkele jaren geen onkruidbestrijdingsmiddel meer gespoten wordt blijkt hoeveel inzet noodzakelijk is om ons groen goed te onderhouden. De gemeente heeft beheersplannen vastgesteld en extra investeringen kunnen doen. Kortom aan de financiën hoeft het niet te liggen. GemeenteBelangen wil dat er goed toezicht is dat de gewenste kwaliteit wordt gehaald en daar de juiste inzet op wordt geleverd.

De gemeente is verantwoordelijk voor een goed onderhouden en schone openbare ruimte. Bermen moeten op tijd worden gemaaid en netjes zijn zodat de verkeersveiligheid niet in gevaar komt.

De gemeente heeft de mogelijkheid om beheer en handhaving samen met de burgers uit te voeren. Hier moet aan gewerkt worden.

Economie

De gemeentelijke organisatie is een belangrijke werkgever in de gemeente Het Hogeland. De spin-off hiervan voor de lokale economie kan onder de juiste omstandigheden aanzienlijk zijn. De gemeente moet een overzichtelijke aanbestedingskalender ontwikkelen.

In kleine kernen passen grote bedrijven slecht of slechts met moeite. In grote kernen zijn de grotere bedrijven vaak gevestigd op bedrijventerreinen. We merken dat bedrijven, als ze verplaatsen, slechts op kleine afstand verplaatsen. In veel dorpen is behoefte aan ruimte waar de kleinere ondernemer zich kan vestigen. Daarom moet maatwerk geboden worden. Het liefst zien wij deze ontwikkeling aan **de rand van de kernen en zo nodig worden bedrijven verplaatst**. Zo kan op de vrijkomende locatie woningbouw worden ontwikkeld. In plaatsen waar al bedrijventerreinen zijn kan de gemeente in combinatie met een detailhandelsvisie actief sturen op de gewenste uitkomst. Hier ligt een duidelijke link met ons concept van prachtdorpen. Wij ondersteunen een uitbreiding van het bedrijventerrein aan de zuidkant van Bedum waarbij de ontsluiting goed geregeld is. Daarbij moeten we vanaf de Eemshavenweg in de omgeving van de toekomstige Melkweg in Bedum kijken naar een nieuwe locatie voor een bedrijventerrein. Waarbij alle belangen goed worden meegenomen en afgewogen. De ontsluiting van de noordrand van Bedum op de Melkweg verdient extra aandacht.

In Uithuizen zien we een kleine uitbreiding van Edama als gewenst. In Winsum willen we vaart maken met de uitbreiding in twee fasen van Het Aanleg.

Met de komst van supersnel glasvezel is onze mooie gemeente nog meer dan voorheen een fantastische vestigingsplaats voor ZZP'ers en startups. Deze doelgroepen zijn welkom in Het Hogeland. We willen hen actief uitnodigen zich hier te vestigen en denken bijvoorbeeld aan leegstaande boerderijen en andere gebouwen. Verder zien en onderstrepen wij het belang van de agrarische sector in het Hogeland en de daaraan verbonden bedrijven. Ook zij bieden veel werkgelegenheid in onze gemeente en zijn van economisch belang.

10. Financiën

Stabiel boekhouderschap en eigen kracht

De gemeente Het Hogeland heeft behoedzaam gebouwd aan een degelijke reservepositie en is dankzij dit duidelijke beleid op eigen kracht financieel stabiel geworden. Het is nu zaak om die stabiliteit te bewaken en tegelijkertijd financieel ruimte vrij te maken voor nieuwe ambities. Wanneer de mogelijkheid zich voor doet binnen onze begroting willen wij graag geld vrijmaken om nieuwe ambities te realiseren. GemeenteBelangen streeft daarbij naar een pakket van minimaal 3 miljoen structureel.

Het Hogeland is een gemeente die volop kansen kan pakken. Ambitieuze en degelijk financieel beleid hoort hierbij. We leveren waar voor het geld dat we ontvangen vanuit het rijk en via de belastingen vragen. Onnodig hoge tarieven moeten worden voorkomen. Onze gemeente is een aantrekkelijke woon- en werkgemeente die voor relatief lage lasten veel biedt. Onze gemeente zit daarmee in de top drie van goedkoopste woongemeenten in Groningen. Dit mede dankzij het goede boekhouderschap van de afgelopen drie jaar. Hier willen wij aan vast houden.

GemeenteBelangen wil regie hebben en houden op de grote projecten. De gemeenteraad moet hier, vanuit haar controlerende rol, goed bij betrokken zijn. De raad hoort te bepalen of plannen wel of niet worden bijgesteld of dat er eventueel geld bij moet. Wij vinden dat grote projecten moeten passen binnen de begroting!

Herijking gemeentefonds

De herijking van het gemeentefonds hangt als een molensteen om onze nek. Het Kabinet komt bepaalde benadeelde gemeenten (nog) niet tegemoet. Mocht de korting worden doorgezet dan stellen wij voor deze buiten de boekhouding te houden. Zodat men later niet kan constateren dat wij het probleem binnen onze begroting hebben opgelost én het model van verdeling van het gemeentefonds deugt. Laten we niet in die val trappen! Bestuurlijk lef is nodig. Laten we hopen dat door gezamenlijke inzet van deze gemeenten het tij keert. Daarnaast gaan we ervanuit dat de landelijke opschalingskorting definitief wordt bevroren. Samen met diverse stelposten zou dit ruimte kunnen geven om tegenvallers op te vangen mocht het gemeentefonds toch nadelig worden herzien.

11. Hoe werkt de gemeente zelf: Bedrijfsvoering:

Contact met de gemeente verdient blijvende aandacht

Het Hogeland is qua oppervlakte de op één na grootste gemeente van Nederland. Met ruim 50 kernen en tientallen buurtschappen kennen we een grote hoeveelheid unieke en karakteristieke leefgemeenschappen. GemeenteBelangen ziet nabijheid van de lokale overheid bij haar inwoners niet in fysieke afstand maar in betrokkenheid en het actief naar de inwoners toe komen. GemeenteBelangen wil daarom inzetten op maatschappelijke dienstverlening vanuit de bibliotheken en informatiepunten digitale overheid. Inwoners kunnen hier op vaste tijden terecht voor hun vragen en opmerkingen. Op deze manier kan men ook sneller dan voorheen in contact worden gebracht met andere maatschappelijke organisaties. Hierdoor ontstaat een breder loket dan nu in de gemeentehuizen geboden wordt. Zo staan we als gemeente midden in de maatschappij. Verder blijken steeds meer inwoners digitaal vaardiger te worden. Dit biedt de mogelijkheid om inwoners te ontzorgen en zelf regie te geven over hun contact met de gemeente. Het is, mede dankzij deze ontwikkelingen, niet meer noodzakelijk dat de gemeente werkt vanuit traditionele gemeentehuizen. Voor mensen die ondersteuning nodig hebben bij (aan)vragen en onvoldoende digitale vaardigheden hebben organiseren we goede oplossingen.

De dorpen coördinatoren vervullen een waardevolle rol als intermediair tussen dorpen en de gemeentelijke organisatie. Hun rol moet voor iedereen duidelijk zijn. Hier moet aan gewerkt worden. Na de eerste fase van Het Hogeland is het nu de kans door te pakken zodat elke medewerker de kans geboden wordt te werken vanuit het gebied in plaats vanuit het gemeentehuis.

Communicatie van de gemeente kan verbeterd worden

De communicatie van de gemeente kan verbeterd worden. Inwoners voelen zich nu te vaak niet gehoord en aan terugbel verzoeken wordt te vaak geen gehoor gegeven. Hier moet en kan een verbeterslag gemaakt worden. Voor meldingen in de openbare ruimte en verkeer kunnen we het de gemeente en inwoners veel gemakkelijker maken door slimmer met digitale systemen om te gaan.

Hoe verduurzamen we gemeentelijke panden?

GemeenteBelangen ziet een scherpe scheiding tussen gemeentelijke dienstverlening en de ambtelijke werkplekken. Ambtenaren hebben recht op werkplekken die aan de huidige eisen voldoen en toekomstbestendig zijn. Op basis van de huidige wetgeving moeten de bestaande gemeentelijke gebouwen verduurzaamd worden. Dit is een kostbare operatie waarbij we goede keuzes moeten maken en niet onnodig geld verspillen. GemeenteBelangen wil diverse scenario's bekijken waarbij goed gekeken wordt naar aspecten als duurzaamheid en kosten.

Afvalinzameling

Door de invoering van diftar zijn onze inwoners het afval veel beter gaan scheiden. Dat is een compliment waard. De ambitie om de VANGdoelstelling van 50 kilo restafval per persoon te halen lijkt daarmee (op termijn) haalbaar. Dit heeft echter wel consequenties voor kosten en lopende contracten. Daarom is **slimmer contractmanagement** gewenst. Goede beheersing van kosten is nodig. GemeenteBelangen wil daarom de komende raadsperiode opnieuw in gesprek om het huidige beleid te evalueren. Het inzamelen van afval zou niet duurder moeten worden zo is onze mening!

Wij waarderen de inzet van verenigingen bij het ophalen van oud papier. GemeenteBelangen is voorstander van een ruime garantieprijs voor deze verenigingen. De gemeente moet elke inwoner kunnen garanderen dat oud papier wordt opgehaald.

Benchmark

De gemeentelijke organisatie van Het Hogeland is relatief nieuw en moet zich nog 'zetten'. De eerste drie jaren hebben in het teken gestaan van opbouw. De lopende benchmark is een goed middel om de gemeentelijke organisatie verder te brengen. De uitkomsten geven hopelijk ruimte om knelpunten op te lossen. Raad en College dienen voldoende onafhankelijk ondersteund te worden om hun taak goed uit te oefenen. Dit mag wat GemeenteBelangen betreft een tandje meer zijn. Raad en college kunnen verder professionaliseren. Op die manier kunnen maatschappelijke opgaven beter bediend worden en inwoners en het gemeentebestuur dichter bij elkaar komen.

Jongeren en politiek

De jeugd heeft de toekomst! GemeenteBelangen is een warm voorstander van de introductie van een jongerengemeenteraad. Het college laat zich al ondersteunen door een jongerencollege. Dit kan een veel betere betekenis krijgen in combinatie met een kindergemeenteraad. Wij zijn een groot voorstander van vernieuwing en verjonging.